

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 601
din 28.09.2016

Dosar nr: 273/2016

Petiția nr: 2285/11.04.2016

Petentă:

Reclamată:

Obiect: afirmații jignitoare la adresa petentei pe motivul apartenenței etnice (rome)

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și domiciliul petentei

1.1.1.

I. 2. Numele și domiciliul reclamatei

1.2.1.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

Petenta consideră discriminatorie afirmațiile jignitoare la adresa ei pe motivul apartenenței etnice (rome).

III. Citarea părților

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. S-a solicitat petentei să indice dovezi (filele 3-4 din dosar).

3.3. S-a dispus efectuarea unei investigații (fila 11 din dosar, înscrisuri legate de investigație filele 12-30).

3.4. Părțile au fost citate (filele 31-32 din dosar) pentru data de 06.09.2016 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD).

3.4. La audierea din 06.09.2016 s-a prezentat reclamata.

IV. Susținerea părților

4.1. Susținerea petentei

4.1.1. Petenta, prin petiția înregistrată la CNCD cu **nr. 2285/11.04.2015** (filele 1-2 din dosar) arată că reclamata face afirmații rasiste în mod repetat cu privire la ea.

4.1.2. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 2483/19.04.2016** (fila 5 din dosar) Poliția Sectorului 3 — Secția 11 Poliție a trimis spre competentă soluționare o plângere similară a petentei (fila 6 din dosar).

4.1. Susținerea reclamatei

4.2.1. Reclamata, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 2802/03.05.2016** (fila 7 din dosar), a solicitat un nou termen de audiere.

4.2.2. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 2862/05.05.2016** (fila 8 din dosar) reclamata a negat că ar fi făcut afirmațiile cu care este acuzată.

4.2.3. Cu ocazia audierii reclamata a depus la dosar punct de vedere prin care neagă veridicitatea declarațiilor martorilor.

4.2.4. Prin punctul de vedere înregistrat la CNCD cu **nr. 5565/21.09.2016** (filele 34-35 din dosar) reclamata neagă cele afirmate de petentă.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Colegiul director constată că, în conformitate cu declarațiile de martori depus la dosar și cu Raportul **de investigație nr. 165/18.07.2016**, reclamata a jignit în mod repetat petenta, prin afirmații de genul „o să deschid geamul să iasă mirosul de țigan de pe scară”, „fir-ați ai dracului de țigani”.

5.2. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

5.3. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

5.4. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în continuare CEDO) în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”. CEDO a apreciat prin

jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

5.5. Afirmațiile reclamatei se referă la petenta romă, afirmând despre ea, între altele, că miroase datorită apartenenței etnice. Astfel se constată existența diferențierii.

5.6. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu. Se poate invoca orice criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

5.6. Afirmațiile reclamatei au ca motivație apartenența etnică a petentei.

5.7. Dreptul atins este cel al dreptului la demnitate, garantat inclusiv de **Constituția României**, prin art. 1 alin. 3.

5.8. În concluzie afirmațiile care fac obiectul cauzei reprezintă o deosebire pe bază de rasă (naționalitate, etnie), care are ca efect restrângerea exercitării dreptului la demnitate, ceea ce reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000**.

5.9. Cu privire la dreptul la demnitate, **O.G. nr. 137/2000** prevede: „*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.*”

5.10. Reclamata, având un comportament manifestat în public, care a vizat atingerea demnității, a creat o atmosferă ostilă, degradantă, umilitoare la adresa petentei, a încălcat dreptul la demnitate al acestei comunități, conform art. 15 al **O.G. nr. 137/2000**.

5.11. În concluzie, afirmațiile reclamatei („o să deschidă geamul să iasă mirosul de țigan de pe scară”, „fir-ați ai dracului de țigani”) reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 și încălcarea dreptului la demnitate conform art. 15 al **O.G. nr. 137/2000**.

5.12. Art. 26 alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000** stabilește: „*Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.*”

5.13. Colegiul director decide aplicarea unei amenzi contravenționale în valoare de 1000 lei, având în vedere următoarele aspecte:

- discriminarea a vizat o persoană fizică;
- discriminarea a fost produsă de un vecin, în mod repetat, inclusiv în fața polițistului chemat să aplaneze conflictul;
- discriminarea rasială este o formă extrem de gravă de discriminare, care, conform jurisprudenței CEDO, afectează inclusiv dreptul la tratament uman;
- directivele Uniunii Europene în domeniu (ex. Directiva Consiliului 2000/43/CE, prin art. 15) și jurisprudența Curții Europene de Justiție solicită statelor membre Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni efective, proporționale și descurajante.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Afirmățiile reclamatei („o să deschid geamul să iasă mirosul de țigan de pe scară”, „fir-ați ai dracului de țigani”) reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 și încălcarea dreptului la demnitate conform art. 15 al **O.G. nr. 137/2000** (cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință);

2. Aplică amenda contravențională în cuantum de 1.000 lei pentru L M, M55, sc. 1, ap., București conform art. 26 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000** (cu 6 voturi pentru, 1 împotriva);

3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților, Poliției Sectorului 3 — Secția 11 Poliție și administrației fiscale din București pentru obținerea plății amenzii (cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință).

VI. Modalitatea de plată a amenzii: Amenda de 1.000 lei se va achita la administrația fiscală din București, dovada plății se va trimite către CNCD în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar CNCD va lua măsurile legale necesare.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

MANOLE FLORIN PETRE – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Data redactării: 29.09.2016

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Red.: Haller István